

Орися СТЕПАНЕНКО
Фото Марії ЛИМАНСЬКОЇ

Грибна історія

5 листопада Київський академічний театр юного глядача на Липках запрошує на прем'єру музичної казки «Жила собі Сироїжка» за п'єсою Володимира Зиміна. Це перша робота на великій сцені режисера-постановника Дмитра Лободи. Музику до вистави написав народний артист України Олександр Злотник. Балетмейстер – заслужена артистка України Алла Рубіна. Сценографія та костюми Олега Татарінова

Сироїжка – Дар'я Кривошей,
Рижик – Єгор Литвинов

Дивно якось виходить: погані гриби можуть рости за будь-якої погоди, а хороші, тобто їстівні, тільки після дощу. У казці «Жила собі Сироїжка» саме на цьому феномені будується конфлікт. Мухомор і Поганки хочуть панувати в лісі, вважають себе найкращими, тож викрали чарівну скриньку, де знаходиться до-

шовичок, щоб знищити інших. Але попри всі негаразди, добро і правда такі сильніші, вони завжди перемагають.

Про роботу над виставою «Жила собі Сироїжка» розповідає Дмитро Лобода:

– Із кількох запропонованих п'єс для дітей саме ця найбільше припала мені до душі. Насправді я не дуже знаюся на грибах, не часто буваю в лісі, але грибна історія видалася цікавою. У драматургію автор уплів чимало віршів, тож я одразу почав міркувати про постановку з вагомим музично-поетичним сегментом. Художній керівник ТЮГу Віктор Гирич порадив залучити до написання музики композитора Олександра Злотника. Він охоче пристав на нашу пропозицію, й невдовзі робота була готова.

Музика Злотника схожа на ту, що звучала в старих добрих мультфільмах, – щира й гармонійна. Іноді під час репетиції актори радили додати десь шматки тексту в стилі реп, але я не погоджувався. Вважаю, що нам ближча така мелодія, де чітко вибудований музичний лад. Хоч ми апелюємо до найменших глядачів, але й вони вже трохи «зіпсовані» сучасними ритмами. Тож навіщо поглиблювати цей процес?

Текст п'єси ми не змінювали, лишень трішки скоротили другу дію. Увагу маленького глядача складно довго утримувати, йому стає нецікаво. Це, так би мовити, закон жанру. Зміну місця дії (галявинка поганих грибів, а потім галявинка хороших) ми вирішили

умовно: надяганням інших грибних капелюшків – щоб не витратити часу. Ці умови гри діти розуміють.

Мухомор хоче бути господарем лісу, обзавівся групою підтримки – Поганками – і провокує їх на боротьбу з Сироїжкою та її друзями: Маслячками, Рижиком і мудрим дідусем Боровичком.

Але Сироїжці байдуже, хто найкращий, їй важливо створювати гармонію навколо: прибирати в лісі, піклуватися про дерева, підтримувати дружні стосунки з усіма мешканцями. Тож через цей привабливий образ героїні ми навчаємо дітей, що не та справжня краса, яка назовні, а та, що всередині, в душі.

Рижик закоханий у Сироїжку, але він сором'язливий, тому ніяк не наважується зізнатися їй у почуттях. Для того, щоб вона звернула на нього увагу, оголошує війну Мухомору. Це буде повчальна розповідь для дітей, як гартувати себе, як приймати рішення і перемагати.

Тут кожен характер багатогранний, погані стають хорошими, поведінка кожного вмотивована. Історія кохання прониклива та по-дитячому наївна.

Цікаво було співпрацювати з художником Олегом Татариним. Ми розпочали з того, що уявили себе на лісовій галявині серед грибів, що ожили. Разом шукали зоровий образ вистави – галявинку, дощ, сонечко, травичку... Зважали й на пропорції: якщо гриби на зріст як люди, то й листя має бути великих розмірів, адже народжуються вони з-під листочків.

Маю надію, що глядачі таки скажуть своїм батькам: «Набридло сидіти біля комп'ютера, ходімо в ліс, подивимося, чи виросли грибочки, чи справді з ними трапляються такі історії».

Актриса Дар'я Кривошей, виконавиця головної ролі:

– Сироїжка мені подобається: така жвава, вигадлива, ніколи не байдуже, хоче, щоб ніхто не руйнував дерев, просить витрушувати та складати рівненько листяні килимки. Її образ десь перегукується з Маленьким принцом, який розпочинає день

з прибирання своєї планети. Вона лідер на своїй галявинці, умовно кажучи відмінниця.

Звісно, Рижик закохується в Сироїжку, тільки йому не вистачає відваги освідчитись. Вона розуміє ситуацію і сама рішуче запитує: так чи ні? (тобто «любиш?»). Ділова та й годі. (Сміється). У неї повно справ, тож чекати й зітхати ніколи.

Нам було весело, коли читали цю п'єсу, передусім від того, що характери типові, все як серед дітей. Маленький Маслячок ще не вимовляє всіх літер, шепелявить, але такий милий, каже: «Чому "шонечко" червоне?». Лісові мешканці з нього не кепкують, він старанно вчиться правильно говорити. Інший Масляк – заїка. Якось Рижик покепкував з нього, але одразу вибачився. Ось таке толерантне товариство на моїй галявинці. Діти розуміють, що не варто сміятися над чиймись вадами, треба допомагати долати їх.

Пригадую, як у дитинстві ходила з татусем до лісу. Тоді мені подобалися саме сироїжки, бо в них капелюшки бувають різного кольору: голубенькі, коричневі, рожеві.

Я люблю рухатися, співати. Ловила себе на думці, що після репетицій зовсім не відчуваю втоми. Можливо, від того, що ця казкова історія сповнена добра, й цей заряд імпонує моєму внутрішньому світу.

До розмови долучається балет-мейстер Алла Рубіна:

– Грибочки поводяться, мов діти. Звідси народжується відповідна пластика. Важливо, щоб кожен рух доповнював образ. Казка – це вияв добра, тож це треба зафіксувати в русі. Навіть Поганки в нас не зовсім злі. І Мухомор. Злості й так достатньо в цьому світі, ми ж не будемо її рекламувати. Сповнюємо дію позитивом, гарними емоціями.

Виконавці ролей молоді, я працюю з ними залюбки. Навіть ті, в кого не виходить з першого разу відтворити пластичний малюнок, обігрують ситуацію, й характер виходить ще цікавішим. Переконана, що глядачі дивитимуться виставу по кілька разів.